(Tot din cauza pandemiei)

16.12.2020

ARUBA, ARUBA!

~~Acum sunt iar EU.~~ (1)

Cu inima îndoită
ezitând și ezitând...
Să merg în vacanță
pe undeva, sau nu?
Cu virusul ăsta peste
tot... [redacted]
Azi am luat bilet de a-
vion pentru Aruba.
Ce-o fi, o fi! [redacted]
Acum sunt iar EU.
În martie trecut rămă-
sesem blocat în Chile...
Mi s-a anulat
[redacted] și biletul de
[redacted] întoarcere în
State! Am cumpărat [redacted]
[redacted] altul... prin Bra-
zilia (Rio de Janeiro)
?

și de-acolo în Atlanta,
[redacted] acești vi-
rusi invizibili...
[redacted] Însă Delta,
compania aeriană, cu care
venisem (în Santiago de Chile), mi-a acordat
eCredit (tot costul biletului). Am crezut că
e doar formal... [redacted] dar
creditul electronic [redacted]
văd că e [redacted] valabil.
[redacted] (Am crezut că banii-s pierduți...)

Din cei 978.86$ eCredit
am folosit 854.15$ astăzi
și-am cumpărat bilet
de avion, dus-întors,
Albuquerque-Aruba.
Restul de 124.71$ eCredit
trebuie să-l folosesc
până (pe 30) [redacted] septembrie 2022
ca să nu-l pierd...

*

(2)

Mă simt ca o baltă stă-
tută dacă [redacted] (rămân) în
același loc.

*

Să văd atmosfera asta
de oameni [redacted] dis-
tanțați (și mascați) [redacted] în aeroport.
Ce lume stranie!

*

– 23.12.2020 [redacted]
Călătorie imposibilă!
(pe vreme pandemică).
În Aeroportul Sunport din
Albuquerque obligat să fac
PCR-Test [redacted] de urgență
([redacted] rezultatul în 24 h
prin email), $302.04 (taxele incluse)
[redacted] chiar în aeroport.
Văd că mai sunt de-ai

ca mine!
Apoi să completez online
[redacted] forma medicală
www.edcardaruba.aw
[redacted] că nu-s bolnav de

Am plecat [redacted]
pentru [redacted] liniște,
dar [redacted]

am parte mai mult de...
neliniște!

COVID-19... covidel cel mititel...

*

[redacted] M-aș muta la tropice... E cald, (3)
[redacted] moale... atmosferă de
[redacted]
relaxare (și te poți odihni)

*

Fără Internet, fără telefon
... te simți liber! Nu te
deranjează nimeni.
Acasă, mereu cu nasu-n laptop,
în tumultul virtual,
parcă într-o lume inexis-
tentă, [redacted]

fără televizor, fără radio

o luptă permanentă

imaginară...

Ești în afara timpului oficial!
În timpul tău intim!

*

O planetă de oameni mas-
cați.
La trecerea prin Security

mi-a cerut ofițera...
să-mi dau jos maska!

*

Albuquerque-Atlanta,
zborul 955 cu Delta, 2h45min,
Pe locul 29A stau,
scaunul vecin 29B e
liber (distanțarea soci-
ală), iar pe 29C stă
o fetișcană.
Toți pasa-
gerii și echipajul poartă
mască (acoperind gura
și nasul până la ochi).
Avionul zboară cu 2/3
din capacitatea sa, iar
1/3 scaune goale. (plecare.)

*

În Atlanta înnoptat
la Hotel Marriott, $119.59.
Au oprit și $50.00 garanție, pe
(camerele devenite din
care au zis că mi-i restituie la plecare.)

ce în ce mai scumpe,
și oferă din ce în ce
mai puțin.

Seara am completat
online Ed Card-ul
cerut de autoritățile din
Aruba, $105.00. Mi se cere să
fac alt test de COVID-19,
la sosire (în Aruba), dacă nu am
primit rezultatul de la
testul din Albuquerque.
Trei-patru sute dolari de
persoană, înmulțite cu
sute de milioane de
testați... este
un biznis uriaș datorită
acestui virus invizibil...
(în Albuquerque)* Testul a durat câteva minute,
m-a frecat asistenta în
ambele nări cu un bețișor cu vată, să-mi ia probe,
le-a trimis la laborator.

Pe ruta (Bon Bini! [Bine ați venit!])
Atlanta – Aruba, cu
un Boeing B 757-300
3h46 min.

[illegible]

De la altitudinea de 10.000 de metri, cu temperatura de -22°C, pe măsură ce avionul cobora temperatura creștea câte puțin până la +29°C la aterizare în Oranjestad.

[illegible]

Managera mi-a cerut $90 pe noapte. Dar am tocmit ... la 50$

– Cazat la Camacuri, care arată ca un sat de vacanță, în capitala – La Oranjestad, orășel.

Restaurantul Gasparone care e deschis în ajunul Crăciunului. Totul părea închis.

Sushi, bere locală (Magic Mango, Chill, Bright) caraibiană mică.

22 cl. fiecare:
Apoi Aroz frito (orez prăjit) con camaron (cu raci).

*
I-aud spunând Boa nochi / Noapte bună, în portugheză), dar se-nțelege în spaniolă Buena noche.

* (International Regina Beatrix)

În aeroportul din Orangestad m-au testat iar de coronavirus: aceeași procedură: un bețișor (cu) având vată în vârf (un ghemotoc de) m-a frecat prin gură și printr-o nare.
Și m-a pus 24h la carantină în hotel!
Rezultatul îl voi primi prin email. Aeroportul este denumit după Regina Beatrix a Olandei, care a domnit între 1980-2013.

*
Există un Supermarket Feng Wei, lângă hotelul meu rustic. (6) Vânzătoarea e din Hong Kong. Vorbește cantoneză și spaniolă.
Am cumpărat ziarul local „Diario" cu 1,75 florini. (Abreviată AWG sau AUA.)
Îmi place că moneda arubiană se cheamă Florin! De la prenumele meu; un florin, doi florini!!

*
Peste tot plătesc direct în dolari — nu mai trebuie să schimb dar restul mi se dă în florini.
1 $. = 1,75 florini.

Fac și colecție de monezi din țările prin care circul.

*

*

De Crăciun totul e-nchis, Pustiu... nici câini nu sunt pe străzi. (29°-30°C)

(7)

Plimbare pe bulevardul principal „Surfside Beach", lung de 1,4 Km. (Și o canicu-lăăă...)

Superbe vile artistice, colorate de o parte a străzii, iar în partea cealaltă plaja și Oceanul Atlantic.

Plăcerea de a face poze continuu - pentru un nou album. (yachturi staționat și multe) Am intrat și-n Portul Playa, cu un vapor mare norvegian.

În Piața Centrală la Restaurantul italian Casa Tua.

Puțini poartă mască.

Iguane în Parcul Central, prin iarbă, pe alei.

Făcut baie în ocean. Îmi place să mă scald. Apoi în piscina ea * hotel.

Limbile oficiale în Aruba sunt papiamento și olandeza. Papiamento este o limbă creolă, hibridă [amintindu-mi de limba urdu din Pakistan], în care predomină cuvintele spaniole și portugheze, apoi olandeze, engleze și franceze, plus elemente din arawakană și din limbi africane.

Răsfoind ziarul tipărit „Diario", parțial înțeleg (cuvintele în limbi europene), parțial nu înțeleg. În unele fraze caut să-mi dau seama de înțeles descifrând cuvintele-cheie.

Este denumită și Papiamentu (în portugheză), și înseamnă „vorbire". Există aproximativ 330,000 de vorbitori în insulele Curaçao, Bonaire, Aruba, Sint Maarten, dar chiar și în Olanda (emigranți din aceste teritorii). (8)

Ca vizitator * cu o spaniolă aproximativă te descurci în Aruba. Fiind zonă turistică, desigur se vorbește și engleza.

—26.12.2020

Terenul e plat ca-n palmă. Pe străzi, la-ntâmplare, pornesc pe jos.

La Granja Playa — restaurant greu mai găsești câte unul deschis.

Beau suc de aloe — de curiozitate.

Mi-am umplut frigiderul de mâncare.

E greu de călătorit pe timp pandemic...

*

*

Regatul Olandez cuprinde, alături de Olanda, și insulele: Aruba, Curaçao, și Sint Maarten — așadar cetățenii arubanezi au și naționalitatea olandeză.

Populația Arubei ajunge la 117.000 locuitori, iar suprafața insulei de 193 km², situată la 29 km de Venezuela (Peninsula Paraguaná) în Marea Caraibilor.

Temperatura: între 21°-35°C tot anul.

*

În 1986 Aruba s-a desprins din Antilele Olandeze, formându-și propria constituție.

* Biba Dushi!
„B" se citește "v", ca-n spaniolă: 'Viva Dushi'!
[Trăind o viață bună].

*

Surinam, țărișoară în America de Sud, acum independentă, a fost tot colonie olandeză.
Analog și întinsa Indonezie din Asia, populată eliberată după cel de-al Doilea Război Mondial.

*

Forțele armate olandeze (paza costală, infanteria și corpul naval)

— 07.12.2010

Cu autobuzul (4.50 florini).
din Oranjestad la San Nicolaas - orașul cel mai sudic al insulei.
Trecem prin Savaneta, alt orășel, unde sunt staționate care păzesc insula.
În San Nicolaas * am ajuns într-o jumă' de oră.
Multe graffitti murale artistice, viu colorate.
Am găsit și o cofetărie deschisă.

Șase orășele are insula: Oranjestad (capitală, cu aeroport), Noord, Paradera, San Nicolaas, Savaneta, și Santa Cruz.

*

Papiamento are două tipuri de scriere: etimologică în Aruba, și fonetică în Curaçao și Bonaire.

- 28-12-2020

Bon Pasco! [Paște ~~Fericit~~ Plăcut!]
Feliz Ana! [An Nou Fericit!]
(în papiamento).

În centru*, lângă hotel Rennaissance.

Pe Caya G.F. (Betico) Croes*, în linie dreaptă printre palmieri înalți, cu o cale ferată necirculată de tramvaie.

*

Por favor wardá te ora bo wordo yama.
[Vă rog așteptați să fiți chemat.]

Pare ca o paniolă deturnată..

por favor = vă rog
ora = ora
yama = a chema
te = al tău, a ta

*Betico Croes a fost un politician care a pledat pentru independența (status aparte) al Arubei în perioada 1972-1986, dar a decedat în 1986 în urma unui accident rutier, iar independența respinsă în 1995.

La poștă* (Oficina Central di Post), apoi la Universitatea Aruba, și Colegiul St. Dominicus, Pro-Catedral San Francisco di Asís (frumoasă arhitectură și decoruri murale),

La Internet, reușit să-mi verific rezultatul la Testul COVID-19 din Aruba, primit prin e-mail-ul de la VNM, Negativ! Sunt sănătos tun. (doctor Andert Rosingh microbiologist.

Ca să pot pleca înapoi pe avion. (13)

La restaurantul exotic* Cocoplum, în centru. Bere locală Balashi, cu peste filet.*

Am intrat iar în bucuria voiajului... A bunei dispoziții. Trebuie să ies la pensie: din predare și din cercetare. Am publicat destul.*

Multe reclame în engleză.*

Să cunosc și învăț mai mult și din alte culturi cât mai variate și excentrice.*

Bubuituri, împușcături afară pentru anul care trece.

*

Arbori care se arcuiesc natural ca un compas (Divi divi, și Fofoti), din cauza vânturilor, în direcția SV.

Există unul și în fața complexului meu (Camácuri, de apartamente).

*

*

Canale de televiziune în engleză (incluzând BBC, CNN, Discovery, TLC, Universal, TCM, TBN, Studio, ABC), în germană (Deutche Welle), spaniole (din Venezuela și Columbia), și desigur în papiamento (~~Channel~~ Canalul 22, Telearuba) și olandeză (Amigoe).

*

-30.12.2020 (încă picură) (15)

A plouat toată noaptea
[illegible] de dimineață.
Aștept autobuzul companiei
De Palm Tours pentru turul
de o zi al insulei A-
ruba. Cu o oră întârziere
* a venit

În școală se învață
olandeză, papiamento
engleză și spaniolă.
Obiectele științifice
(matematică, geografie,
etc.) se predau în
olandeză.

* (mici)
Multe buticuri de
supermarketuri chineze
prin toată Aruba.

Iar supermarketurile mari, moderne, sunt olandeze, cu produse aduse din Olanda,

*

Spanglish, spaniolă-engleză, se vorbește în autobuz, îndrugă ghid[illegible].
(șoferul-)

*

Palo.
Plaja

*

10 km lățime maximă și 32 km lungime are insula.

*

O casă la plaja costă 1-1,5 milioane dolari.

Farul *California

35 metri înalt, construit în 1914. Denumit așa datorită unui vas american.

*

Aruba s-a format cu milioane de ani în urmă în urma unei erupții vulcanice. În prezent nici un vulcan nu e activ.

Plaja Familiei cu apă mică

Camerele închiriate de ajung la 900 $ pe noapte în zona asta.

Vas California, naufragiat aici în sec. XIX. Renovat în 2018.

denumit și Hudishibaba

*

A-nceput iar să plouă.
Schimbăm autobuzul.

*

~~Cunde golf~~.
Așa e vremea în Aruba.

*

Trecem prin orășelul
Noord.
(1776)
Cea mai veche biserică –
din anul 1776, Capela Alto Vista.
85% (dintre locuitori) sunt romano-
catolici.

*

70.000 de mașini pe
insulă! Mucho trafico!

*

Cactuși înalți și ~~[illegible]~~
arbuști – ca-n desert, (arice)

*

Aloe Vera
~~Aloe Vera~~
Fermă de aloe (începută) din
1890.
~~Aloe~~ În 1840 (planta) aloe (a fost) adusă
de olandezi din ~~Africa~~
Latin America pentru gelatină
folosită în cosmetică
pentru moisturizing ca (laxative)
30.000 plante de aloe,
irigate cu furtunuri.
și Fabrica de Aloe.

Guvernatorul Reinier van Raders (1836-1845) a introdus bumbacul, cochenil, și aloea pe insulă.

85% dintre* studenții de liceu studiază apoi în Olanda, Alții în SUA și Canada primind burse guvernamentale.

Dar 20%-30% se întorc în Aruba pentru că-n Olanda e prea friguros și ploios. climatul

180 metri* înălțime (18)

dealul

al treilea ca mărime pe insulă.

HOOIBERG

Urcăm la Formațiunea de CASI BARI (Roci)

50 trepte printre stânci, iar de sus panorama așezată.

Garduri din cactuși.

Ferma de struți.

Sunt bolovani mari de stânci, cântărind câteva tone.

Parcul Naţional (şi plante)
ARIKOK, în nord-est,
cu animale sălbatice.
Locuri unde nu se poate
scălda
Boca Keia (Gura
? Urâtă)?
devastare curentul de
apă e ...
Roci negre, vulcanice
Podul Natural, de 30 metri
lungime,
Rochine trăiesc în
apă aici!
Podul s-a prăbuşit
parţial la 2 septembrie
2005.
la 7,6 metri înălţime.

Studio Murano Art:
mărgele, plexiglas, pietre
transparente... artă din
sticlă. Expoziţie
şi Producţie

(19)

Servit Pasta Marinata
la restaurantul expoziţiei.
Şopârle cu clopoţei,
boa (de 3 metri în
medie) şi şarpele
se-nfulesc pe insulă.
S-a pus iar ploaia. Am
avut un
Wet lunch

Trecem prin
Punctul central din
Aruba.

*

Fabrica de apă: transformă apa sărată de mare în apă potabilă.

*

(Prin) Savaneta, prima capitală a insulei, în centrul orășelului.

*

Rafinăria 1928-1980,

Când s-a închis, vreo douăzeci de mii de muncitori și-au pierdut locul de muncă (din cauza recesiunii).

70% venit din turism provine din SUA și Canada, diferența din Olanda, restul Europei, și America Latină. (20%)

*

La Baby Beach (cu apă neadâncă, pentru copii) și Playa di Bambia (în papiamento). Făcut baie vreo oră.

*

La întoarcere un danki (mulțumesc, în olandeză) șoferului Johanes (dandex?)

*

Am trecut și pe lângă prima Capelă Romano-Catolică „Alto Vista", construită în 1750 și renovată în 1953.

*

20.b.

De remarcat că genitivul în papiamento se formează cu particula italiană „di" (nu cea spaniolă „de", ori portugheză „do", „da").

*

-31.12.2020 (21)

Snorkeling Trip (21m X 12m)

Cu catamaranul, de lângă Hotelul Renaissance

Majoritatea turiștilor sunt americani.

S-a-nas pe o petrecere sălbatică... Muzică rock la maximum, alcool peste alcool... jocuri...

*

Parasail = paranavigare

parașute trase de șalupe pe ape, prin aer cu 1-2 persoane.

*

Sunt zboruri directe din 16 state americane în Aruba. Zilnic aterizează 4-5 avioane americane pe Aeroportul Regina Beatrix

din Orangestad.
La hotelele* din centru
camera ajunge la 200$
pe noapte, iar la hotelele
lângă plajă, la 900$.
mai exotice,

*

Catamaranul, pe care
l-aș caracteriza ca o pernă
de fier plutitoare, a cobo-
rât ancora în chiar locul
unde în al Doilea Război
Mondial avuseseră loc lupte
între forțe navale germane
care atacau rafinăria de
petrol arubaneză, și forțele
olandeze de apărare.
Aici am plonjat în apă cu
labe de înotat,
costume de plutit, și
snorkel de respirat și privit
în apă

*

În Noaptea Anului Nou.
Afară, mitraliere de focuri
de artificii, ca la un
război... De câteva zile, mereu
este „împușcat" Anul Vechi...

*

01.01.2021
Diminețile mă scol
bine-dispus, noistorized-
datorită (unei) climei (caldă și) umidă.
Parcă renaști. (habitatul)
Întotdeauna, viața la
tropice mi s-a părut un vis...
unde să te retragi.
Plante și animale endemice-
dezvoltate în izolare de
continent (pe insulă) (cele de pe)
Și flori... multe flori...
Ce frumos!

Excursie pe insulița* De Palm, 85$ ziua. (Restaurantele) și barul incluse (bere locală Bushi, bună, rece).

Un topogan înalt de 10-15 metri pentru copii (și adulți!)...

Iar snorkeling, scuba (fus) (pentru scufundare în opa- scafandrii!). precum Se pot închiria și cabane pe plajă.

* cu căști speciale, și legați de ambarcațiunea de la suprafață cu un furtun lung

---

12 flamingo pe insulă* (păsări)

Poți să pozezi lângă ele. Între 1-1,5 metri înălțime, 6-8 kg fiecare.

Albe - roz. Flamingo chileene.

Culoarea penelor depinde și de hrană: dacă hrana lor e fără carotenoide, penele cresc (care) au o culoare mai palidă.

Puii flamingo se nasc albi sau gri. După 4-6 ani își obțin penajul matur rozaliu.

*

A lot of fun am avut astăzi!
De întâi ianuarie tot timpul, (soare,) baie, plajă, și bere, și poze, și video.

*

Clima, fauna, flora, chiar și stilul și viața locuitorilor îmi amintesc de Tahiti, din Polinezia Franceză, unde am fost în vara anului 2015: Paradis Tropical!

*

Iar Biba Dushi (Trăind o viață bună), care-i filozofia arubaneză, o aseamăn cu Vida Pura (Viață Pură), filozofia hispanicilor din CentroAmerica. *

-02.01.2021

Numele „Aruba" vine de la goana după aur din sec. XIX, „Oro Ruba" = aur roșu.

În anul 1824 a fost descoperit aur în Aruba, industria minieră producând 1,5 milioane de kg de aur. Iar Ruinele Minei de Aur de la Bushiribana se găsesc pe coasta nordică a insulei, unde trecem acum, pe ultima excursie a noastră.

Aruba Ariba = cocktail local.

* Oribil drum accidentate zdruncinături, vânt în camioneta asta deschisă, drum de țară, periculos, printre stânci – în pantă, desfundat,

până la Elesteul Natural.

*

„Conchi" este numele
local al [illegible]
Elesteului Natural
[illegible]
„Cura di Tortuga"
([illegible]) era
numită de pescarii ce
[illegible] străini broaștele
țestoase [illegible] în [illegible] elesteu
până le consumau
După 1930 acest obicei
a dispărut. (Elesteul)
Din punct de vedere geo-
logic este bogat în minerale
(Elesteul Broastei Testoase)

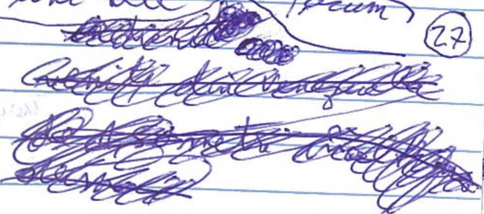
(substante)

*

Din cauza mării agitate
și a valurilor mari, Security
nu ne dă voie să (între stânci) facem
baie — e periculos!

Intrăm, totuși, cu picioare-
le-n apă până la genunchi.

* (pe stânci)
Picturi vechi / de 4000 de
ani ale (acum) (27)

amerindienilor Caquetio,
(emigrați) din America de Sud,
ne explică ghidul David,
care erau înalți. Spaniolii
au întreprins colonizarea
insulei (1499-1636, începând
cu Amerigo Vespucci și Alonso
de Ojeda care au fost primii
vizitatori europeni) și apoi au
trecut la însclavirea băș-
tinașilor.
Aceste picturi se întâlnesc

pe Formațiunea de Roci Ayo și lângă Ruinele Minei de Aur de la Bushiribana.
Din 1636, cu excepția ocupației britanice dintre 1806-1816, Aruba a intrat sub control olandez. *

*
„Andicuri",
Plaja

aprinde cu flașa în
limba locală;
care înseamnă

se zărește de pe Podul
Natural.
deoparte ?
Pe Insula Aruba, fiind de origine vulcanică, întâlnim multe roci negre, și oprim chiar la Plaja Stânca Neagră. Însă, vremea urâtă (burnița torențială) ne-a ținut deoparte.

-03.01.2021

[redacted]

(29)

Duminică, ultima zi de vacanță arubaiană. Mâine plec. Astăzi [redacted] baie la Playa Nikki, [redacted] vreo 15 minute de hotel. Vaporașe, șalupe, ski pe apă...

lume multă, copii ...

Este lângă aeroport și se văd avioanele la joasă înălțime aterizând.

M-am bronzat [redacted] peste tot, m-am făcut arămiu. De la vara caraibiană [redacted] mă-ntorc la iarna new-mexicană.

La Restaurantul Reflexions de pe plajă. Întotdeauna comand ceva tradițional, deși mai scump.

Este sănătos să diver-
sifici mâncarea.

RED SNAPPER

WHOLE FRIED RED SNAPPER
SERVED WITH SALAD &
RICE OR FRENCH FRIES,
24$ (de tradus în română)

Bere Balash 5,50$

Prețurile sunt scrise direct
în dolari,

Ce păcat, se termină
petrecerea!

Muzică spaniolă dinamică,
tare (Tengo la camisa negra),
săltăreață... Terapia mu-
zicală...! Îți ridică moralul
enorm până la euforie...

¡Adiós, Aruba!

și în papiamento

Altă bere, Amstel bright
(olandeză caraibiană), (30)
$6.

Ăștia tineri au intrat
cu sticlele de bere în
mare, și beau.

(31)

-04.01.2021

Mi-am luat rămas-bun
de la colegii olandezi,
vizitatori și ei
în Camacuri, de
la managera Maricela
(complexului,)
foto-
grafiați...
(Ne-am)
(găzduiți,)
(și ceilalți angajați,)

Urmează iar un drum lung,
tot cu Delta mea, la care am
și card de <u>frequent flyer</u>,
din Aruba în Atlanta,
Georgia, 4h 5min., 5,195km,
iar mâine dimineață,
Atlanta-Albuquerque,
3h 30 min.
853km/h, cu un
un Boeing 757-300,
având 234 locuri:
(viteza de zbor)

Muzică recentă, (32)
Closer than Together, de
Frații Avett.

la Hotelul Best Western Plus, în Atlanta
97.50$/noapte.

Înnoptat

În Albuquerque se dă a-
mendă 100$ pentru cei care
nu poartă mască!